



ПОСТАНОВЛЕНИЕ

с. Верхний Услон

КАРАР

191

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының муниципаль норматив хокукий актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләүне уздыру һәм муниципаль норматив хокукий актларга экспертиза ясау турындагы нигезләмәне раслау хакында

"Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законны, "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" 28.07.2004 № 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын, "Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары проектларының жайга салу йогынтысын бәяләүне уздыру һәм Татарстан Республикасы норматив хокукий актларына экспертиза ясау тәртибе турында" 2014 елның 07 мартындагы 14-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын, жайлау карарларын әзерләү һәм кабул итү өлешендә муниципаль идарә процессларының нәтижәлелеген арттыру һәм камилләштерү максатларында Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы башкарма комитеты КАРАР БИРӨ:

1. Муниципаль норматив хокукий актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләүне уздыру һәм муниципаль норматив хокукий актларга экспертиза ясау турында нигезләмәне 1 нче кушымта нигезендә расларга.

2. Жайга салу йогынтысын бәяләү өлкәсендә вәкаләтле бүлек тарафыннан башкарма комитетның территориаль үсеш бүлеген билгеләргә.

3. Әлеге карарны районның рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Башкарма комитет житәкчесе

Л.С. Хакимянов

## МУНИЦИПАЛЬ НОРМАТИВ ХОКУКЫЙ АКТЛАР ПРОЕКТЛАРЫНЫҢ ЖАЙЛАУ ЙОГЫНТЫСЫН БӘЯЛӘҮНЕ УЗДЫРУ ҺӘМ МУНИЦИПАЛЬ НОРМАТИВ ХОКУКЫЙ АКТЛАРГА ЭКСПЕРТИЗА ЯСАУ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

### I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә эшқуарлык һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыру мәсьәләләренә (алга таба - актлар проектларына) кагылышлы муниципаль норматив хокукий актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләүне үткөрү тәртибен билгели, Югары Ослан муниципаль районы муниципаль берәмлегенәң жирле үзидарә органнары тарафыннан эшләнә торган эшқуарлык һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыру мәсьәләләренә кагылышлы муниципаль норматив хокукий актларга (алга таба - норматив хокукий актлар) экспертиза ясый.

1.2. Актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләү, гамәлдәге норматив хокукий актларга экспертиза эшқуарлык һәм инвестиция эшчәнлеге субъектлары өчен артык бурычлар, тыюлар һәм чикләүләр кертә торган яисә аларны кертүгә этәрә торган нигезләмәләренә, шулай ук эшқуарлык һәм инвестиция эшчәнлеге субъектларының, муниципаль берәмлек бюджетының нигезләнмәгән чыгымнарын барлыкка китерүче нигезләмәләренә ачыклау максатларында уздырыла.

1.3. Жайга салу йогынтысын бәяләү Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитетының тармак (функциональ) структур бүлекчәләре тарафыннан эшләнә торган акт проекты (алга таба - профиль бүлекчәсе) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.4. Жайга салу йогынтысын бәяләү өлкәсендә вәкаләтле бүлек (алга таба - вәкаләтле бүлек) актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләүне үткөрүне һәм норматив хокукий актларга экспертиза ясауны норматив һәм методик тәэмин итүне гамәлгә ашыра.

1.5. Эшқуарлык һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыру мәсьәләләренә кагылышлы актлар һәм норматив хокукий актлар проектлары жайга салу йогынтысын бәяләнергә тиеш.

1.6. Дәүләт серен тәшкіл итүче белешмәләр булган актлар проектларының жайга салу йогынтысын, конфиденциаль характердагы белешмәләренә яисә норматив хокукий актларга үзгәрешләр кертүгә юнәлдерелгән белешмәләренә бәяләү мондый норматив хокукий актларны федераль һәм региональ законнарда туры китерү максатларында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләренә, кризис ситуацияләрен барлыкка китерүгә һәм террорчылык актларын кисәтүгә һәм (яисә) аларның нәтижәләрен юкка чыгаруга юл куймау максатларында

эшлэнгән актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләү үткәрелми

1.7. Интернет челтәрендә актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләү һәм норматив хокукый актларга экспертиза ясау өчен рәсми сайт булып Югары Ослан районының рәсми сайты (алга таба - рәсми сайт) тора.

## II. Актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләүне уздыру

2.1. Акт проектын эшләү турында карар кабул ителгән очракта, профильле бүлекчәләр түбәндәге гамәлләрне гамәлгә ашыралар:

- 1) норматив хокукый акт кабул итүне таләп итә торган проблемаларны билгели;
- 2) хокукый жайга салуны кертү максатын билгели;
- 3) ачыкланган проблемаларны хәл итүнең мөмкин булган барлык вариантларын ачыкыйлар һәм тасвирыйлар, моңа яңа хокукый жайга салу кертмичә куелган максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк вариантлар да керә;
- 4) проблемаларны хәл итүнең тәкъдим ителгән вариантларын, чыгымнарны һәм табышны да кертәп, китерәчәк нәтижеләрен ачыкыйлар һәм бәялиләр, шулай ук һәр тәкъдим ителгән вариантны гамәлдә гамәлгә ашырганда нәтижеләлекне һәм нәтижеләлекне бәялиләр.

2.2. Акт проектына аңлатма язуы кушымта итеп бирелә:

- 1) муниципаль жайга салуга юнәлдерелгән проблеманы, аның сәбәпләрен, динамикасын һәм проблемаларны вакыт эчендә үстерүне фаразын тасвирлау;
- 2) хәзерге вакытта муниципаль жайга салу гамәлгә ашырыла торган норматив хокукый актлар яисә аларның аерым нигезләмәләре;
- 3) проблеманы бетерү (тискәре йогынтыны минимальләштерү) вариантлары, шул исәптән хокук куллану практикасын камилләштерү юлы белән, шулай ук норматив хокукый актларны эшләү, үзгәртү яисә бетерү вариантлары;
- 4) муниципаль жайга салу максатлары;
- 5) муниципаль жайга салуга юнәлдерелгән эшкуарлык, инвестиция эшчәнлегә субъектлары төркеменә характеристика;
- 6) жирле үзидарә органнарының яңа функцияләре, вәкаләтләре, бурычлары һәм хокуклары яисә аларны үзгәртү турында белешмәләр, шулай ук аларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 7) билгеләнгән бурычларны үтәү яисә чикләүләренә үтәү зарурлыгына яисә мондый вазыйфаларның яисә чикләүләренә эчтәлеген үзгәртүгә бәйле муниципаль бюджет, эшкуарлык һәм инвестиция эшчәнлегә субъектлары чыгымнарын (кертәменәренә) бәяләү;
- 8) муниципаль жайга салу максатларына ирешүне мониторинглау индикаторлары (күрсәткечләре), ачыкланган проблеманың торышын, әлеге индикаторларның жайга салу өлкәсендәге проблемаларны анализлау вакытына күрсәткечләренә һәм күрсәткечләр хакындагы күрсәткечләр чыганакларының күрсәткечләрен чагылдыра;
- 9) акт проектының файдасын һәм чыгымнарын жентекле тасвирлау: йогынтыны күрсәткән социаль төркемнәр, икътисады секторлар, территорияләр; көтелгән тискәре һәм уңай йогынты, тиешле йогынтыны сыйфатлы тасвирлау һәм, әгәр мөмкин булса, аның микъдари бәяләве, шулай ук тиешле йогынты вакыты (кыска, урта яки озак вакытлы);
- 10) норматив хокукый акт кабул итүгә бәйле куркынычларны һәм чыгымнарны бәяләү;
- 11) норматив хокукый акт кабул итүгә бәйле көтелгән нәтижеләр, хәвеф-хәтәрләр һәм чикләүләр;

12) акт проекты үз көченә керүнең фаразлана торган датасын;

13) жайга салу максатына ирешүнең сайланган ысулының нәтижелелеген тикшереп тору ысулларын тасвирлау;

14) оештыру-техник, методологик, мәгълүмати һәм башка чараларны жайга салуның белдерелгән максатларына ирешү өчен кирәкле чаралар;

15) хәбәрнамәне урнаштыру турында белешмәләр, мондый урнашуга бәйле рәвештә тәкъдимнәр бирү сроклары;

16) тәкъдим ителә торган жайга салуның нигезлелеген бәяләргә мөмкинлек бирә торган башка белешмәләр.

2.3. Акт проекты бәяләүне уздыру кысаларында эшқуарлык субъектларының һәм башка эшчәнлекнең фикерләрен исәпкә алу максатларында профильле бүлекчә тарафыннан гавами консультацияләр уздырыла.

2.4. Ачык консультацияләр уздыру өчен профильле бүлекчә рәсми сайтта ачык консультацияләр уздыру турында хәбәр урнаштыра, аңа карата бәяләү үткәрелә торган акт проекты кушымта итеп бирелә, аңлатма, шулай ук гавами консультацияләр барышында тикшерелә торган акт проекты буенча сораулар исемлеген. Хәбәрнамәдә гавами консультацияләр уздыру срогы, шулай ук гавами консультацияләрдә катнашучылар тарафыннан гавами консультацияләр барышында фикер алыша торган мәсьәләләр буенча үз фикерләрен жиберү ысулы күрсәтелә.

2.5. Халык алдындагы консультацияләр нәтижеләре белешмә формасында профильле бүлекчә тарафыннан ачык консультацияләр тәмамланганнан соң биш эш көне дәвамында рәсмиләштерелә.

2.6. Халык арасында консультацияләр уздыру срогы кимендә 10 һәм 30 календарь көннән артмаска тиеш.

2.7. Актның эшләп чыгарылган проекты, аныклау язмасы һәм гавами консультацияләр нәтижеләре буенча белешмә гавами консультацияләр тәмамланганнан соң биш эш көне эчендә бәяләү турында бәяләмә әзерләү өчен вәкаләтле бүлекчәгә жиберелә.

2.8. Вәкаләтле бүлекчә кушымта итеп бирелгән документлар белән акт проекты карый һәм 10 эш көне дәвамында аны бәяләү нәтижеләре буенча йомгалар әзерли.

2.9. Югары Ослан муниципаль районының кече эшмәкәрлекне үстерү буенча Координация советы утырышында акт проекты буенча гавами фикер алышу турында карар кабул ителгән очракта, акт проектының жайга салу йогынтысын бәяләү нәтижеләре буенча, вәкаләтле орган 15 эш көнен тәшкил итә.

2.10. Акт проекты бәяләү нәтижеләре буенча төзелә торган бәяләмәдә вәкаләтле бүлекчә әлеге Нигезләмәнең 1.2 пунктында күрсәтелгән нигезләмәләрнең актының булмавы яисә проектта булуы турында нәтижә ясый.

Әлеге Нигезләмәнең 1.2 пунктында күрсәтелгән нигезләмәләр актында ачыкланган очракта, Бәяләмәдә каралырга мөмкин проектны эшләүчә тарафыннан куелган проблеманы чишү өчен башка хокукый, мәгълүмати яки оештыру чараларын куллануны һәм (яисә) эшқуарлык һәм башка эшчәнлек субъектлары өчен артык административ һәм башка чикләүләргә һәм бурычларны бетерү максатларында мондый чараларны өстәмә куллану яисә аларны кертү, эшқуарлык һәм башка эшчәнлек субъектларының һәм Югары Ослан муниципаль районы муниципаль берәмлек бюджетының нигезсез чыгымнарын бетерү куркынычын киметү максатларында мондый чараларны өстәмә куллану турында карарлар проекты турында тәкъдимнәр булырга мөмкин.

2.11. Тискәре нәтижә алган очракта акт проекты эшләүчә вәкаләтле бүлекчә кисәтүләрен юкка чыгарырга тиеш.

### III. Норматив хокукый актларга экспертиза үткөрү

3.1. Норматив хокукый актка экспертиза уздыру өчен нигез булып Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты житөкчесе күрсөтмө яисә күрсөтмө, эшкуарлык, инвестиция эшчәнлеге, кулланучылар берләшмәләре, үз-үзен жайга салучы оешмалар, фәнни-эксперт оешмалары, жирле үзидарә органнары тәкъдимнәре, эшкуарлык һәм инвестиция эшчәнлеге өлкәләрендә проблемалар булуны профильле бүлекчә тарафыннан мөстәкыйль ачыклау тора, шул исәптән:

1) норматив хокукый актлар мониторингы, шул исәптән муниципаль максатчан программаларны гамәлгә ашыру мониторингы;

2) муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый торышын мониторинглау;

3) гражданнарның һәм оешмаларның жирле үзидарә органнарына берничә тапкыр мөрәжәгать итүләре, алар билгеле бер эшкуарлык, инвестиция эшчәнлеге өлкәсендә проблемалар барлыгын раслый.

3.2. Норматив хокукый актлар экспертизасы норматив хокукый актларга экспертиза уздыруның еллык планнары нигезендә вәкаләтле бүлекчә тарафыннан уздырыла.

3.3. Норматив хокукый актларга экспертиза үткөрү этаплары түбәндәгеләр:

1) норматив хокукый актларга экспертиза үткөрү планын формалаштыру (алга таба - план);

2) норматив хокукый актларга экспертиза нәтижәләре турында бәяләмәләр проектларын эзерләү;

3) норматив хокукый актларга экспертиза нәтижәләре турында бәяләмәләр проектлары буенча гавами консультацияләр уздыру;

4) норматив хокукый актларга экспертиза нәтижәләре турында бәяләмәләр эзерләү.

3.4. Панда түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) норматив хокукый актның исеме һәм реквизитлары;

2) норматив хокукый акт эшләнүне гамәлгә ашыручы жайга салучы орган, бүлекчә исеме;

3) норматив хокукый актка экспертиза турында бәяләмә проектын тапшыру срогы;

4) норматив хокукый актка, шул исәптән гавами консультацияләргә экспертиза уздыру срогы.

3.5. Вәкаләтле бүлекчә агымдагы ел тәмамланганчы дүрт айдан да соңга калмыйча рәсми сайтта планны формалаштыру максатларында тәкъдимнәр жыю турында хәбәрнамә урнаштыра.

3.6. Тәкъдимнәренә жыю срогы хәбәрнамә урнаштырылган вакыттан алып 30 һәм 45 календарь көннән дә ким булмаска тиеш.

3.7. Тәкъдимнәренә жыю срогы тәмамланган көннән алып биш эш көненнән дә соңга калмыйча, вәкаләтле бүлек план тези һәм раслый.

План рәсми сайтта расланганнан соң ике эш көненнән дә соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

3.8. Норматив хокукый актларга экспертиза нәтижәләре турындагы бәяләмәдә һәм аның проектында түбәндәге белешмәләр бар:

1) норматив хокукый актның төп реквизитлары;

2) норматив хокукый акт кабул иткән һәм (яисә) компетенциясенә һәм вәкаләтләренә жәмәгать мөнәсәбәтләренә тикшерелә торган даирәсе керә торган орган исеме;

3) акт проектының жайга салу йогынтысын бөялөүне уздыру нәтижеләре турындагы күрсәткечләр (ул үткәрелгән очракта);

4) карала торган норматив хокукий актның һәм аның аерым нигезләмәләренең гамәлдә булу срогы;

5) мөнфәгатләрә норматив хокукий актта билгеләнгән жайга салуга кагыла торган затлар даирәсе (алга таба - жайга салу);

6) проблеманы хәл итү дәрәжәсен һәм аның белән бәйле тискәре нәтижеләрне жайга салу исәбенә бөяләү;

7) әлеге норматив хокукий акты гамәлгә ашырудан чыгымнарны һәм керемнәрне бөяләү;

8) жайга салуның факттагы уңай һәм тискәре нәтижеләрен бөяләү;

9) игълан ителгән максатларга һәм жайга салу күрсәткечләренә ирешүнең нәтижеләлеген бөяләү;

10) эшқуарлык, инвестиция һәм (яисә) башка эшчәнлек алып баруны нигезсез қыенлаштыра торган норматив хокукий актта нигезләмәләр булу турында белешмәләр;

11) эшқуарлык һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыруны нигезсез қыенлаштыра торган нигезләмәләренә бетерү ысуллары турындагы һәм гамәлдәге жайга салуның нәтижеләлеген арттыру турындагы тәкъдимнәр;

12) жайга салуның факттагы йогынтысын бөяләргә мөмкинлек бирә торган башка белешмәләр.

3.9. Норматив хокукий актқа экспертиза нәтижеләре турында бөяләмә проекты профильле бүлекчә тарафыннан әзерләнә һәм вәкаләтле бүлекчәгә жиберелә.

3.10. Норматив хокукий актларга экспертиза нәтижеләре турында бөяләмә проекты профильле бүлекчә тарафыннан ачық консультацияләргә чыгарыла. Норматив хокукий актларга экспертиза нәтижеләре турында бөяләмәләр проектлары буенча гавами консультацияләр уздыру өчен профильле бүлекчә рәсми сайтта аларны үткәрү турында хәбәрнамә, экспертиза үткәрелә торган норматив хокукий акт, норматив хокукий актқа экспертиза нәтижеләре турында бөяләмә проекты урнаштыра.

3.11. Хәбәрнамәдә гавами консультацияләр уздыру срогы һәм ачық консультацияләрдә катнашучыларның үз фикерләрен юллау ысулы булырга тиеш.

3.12. Норматив хокукий актларга экспертиза нәтижеләре турында бөяләмәләр проектлары буенча гавами консультацияләр уздыру сроклары кимендә 10 һәм 30дан да артык календарь көн тәшкіл итәргә тиеш.

3.13. Нәтижеләр проектлары буенча гавами консультацияләр уздыру нәтижеләре буенча белешмә әзерләнә.

3.14. Норматив хокукий актқа экспертиза нәтижеләре турында бөяләмә проекты гавами консультацияләр уздыру нәтижеләре буенча кушымта итеп бирелгән белешмә белән норматив хокукий актларга экспертиза нәтижеләре турында бөяләмәләр әзерләү өчен вәкаләтле бүлекчәгә жиберелә.

3.15. Норматив хокукий актларга экспертиза нәтижеләре турындагы бөяләмә үзгәрешләр кертү яисә норматив хокукий актларны гамәлдән чыгару өчен нигез булырга мөмкин.

3.16. Норматив хокукий актқа экспертиза нәтижеләре турында бөяләмә имзаланган көннән соң ике эш көне эчендә профильле бүлекчәгә жиберелә. Экспертиза нәтижеләре буенча вәкаләтле бүлекчә Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә норматив хокукий актларга үзгәрешләр кертү буенча тәкъдимнәр жиберә ала.